

09 Vraag van Anja Vanrobaeys aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Surveillancesoftware op de werkvloer" (55027958C)

09 Question de Anja Vanrobaeys à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le recours aux logiciels de surveillance sur le lieu de travail" (55027958C)

09.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 17 mei las ik op *Knack Online* dat meer werkgevers sinds de start van de coronapandemie software gebruiken om de productiviteit van hun werknemers te meten en te controleren. De Europese Commissie heeft daarover al een studie uitgebracht, waaruit blijkt dat de vraag naar surveillancesoftware in 2022 met 108 % is gestegen ten opzichte van het jaar ervoor.

Uiteraard mogen werkgevers hun personeelsleden controleren, daarover bestaat er geen twijfel, maar volgens allerlei afspraken, regelgeving en cao's moet die controle gericht, strikt noodzakelijk en proportioneel zijn. Nu blijkt 90 % van die software illegaal te zijn en helemaal niet aan die wettelijke voorwaarden te voldoen. Als werknemers ervan op de hoogte zijn dat hun privacy wordt geschonden, durven zij geen klacht in te dienen. Eurofound zegt daarover dat dit misschien de prijs is die werknemers moeten betalen om te mogen telewerken.

Dat vind ik een nogal zware uitspraak, want het is niet omdat werknemers geen klacht durven in te dienen, dat de privacy zomaar geschonden mag worden of dat privacyinbreuken gerechtvaardigd

09.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): J'ai récemment lu dans la presse que, depuis le début de la pandémie de coronavirus, un nombre croissant d'employeurs recourent à des logiciels pour mesurer et contrôler la productivité de leurs employés. Selon la Commission européenne, la demande de logiciels de surveillance aurait augmenté de 108 % en 2022 par rapport à l'année précédente. Or, il s'avère que 90 % de ces logiciels sont illégaux et ne sont pas conformes aux conditions légales.

Combien de plaintes le ministre a-t-il déjà reçues à ce sujet et quelle suite y a-t-il donnée? L'Inspection du travail contrôle-t-elle ces

zijn. Experts stellen trouwens dat privacy-schendingen leiden tot stress op het werk, een groter risico van burn-out en gezondheidsproblemen, minder jobtevredenheid en meer spanning tussen personeelsleden. Uiteindelijk leidt dat tot ontslagen en een verlies aan personeel.

Mijnheer de minister, bent u of zijn uw diensten zich ervan bewust dat toezichtssoftware een hoge vlucht neemt en dat het gaat over illegale software, die gepaard gaat met telewerken en hybride werken? Hebt u daarover al klachten gekregen? Zo ja, hoeveel? Welk gevolg werd daaraan gegeven?

Wordt het gebruik van dergelijke software gecontroleerd door de arbeidsinspectie? Welke zijn dienaangaande de bevindingen?

De Europese Commissie heeft in haar studie, waarnaar ik zonet verwees, ook enkele aanbevelingen geformuleerd. Hebt u kennis van die aanbevelingen? Gaat u daarmee aan de slag, of zult u op een andere manier instaan voor respect voor de privacy van de werknemers en zodoende ook hun welzijn?

09.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw Vanrobaeys, werkgevers mogen toezicht houden op de elektronische communicatiegegevens van hun werknemers, als zij de privacy en het briefgeheim garanderen. De voorwaarden waaronder werkgevers toegang hebben tot elektronische communicatie van werknemers en de voorwaarden waaronder het individualiseren van dergelijke gegevens is toegestaan, zijn vastgelegd in cao nr. 81 van 26 april 2002 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de controle op de elektronische onlinecommunicatiegegevens.

Verder is de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van toepassing. Werkgevers moeten de finaliteit, de proportionaliteit en de transparantiebeginselen respecteren. Cao nr. 81 somt verder de doelstellingen op waarvoor het toezicht op de gegevens van elektronische communicatie via het netwerk is toegestaan.

Ik ben mij bewust van deze vreemde en vaak contraproductieve tendens, die een negatieve invloed op het welzijn van de werknemers kan hebben, maar we beschikken over zeer weinig cijfers over het gebruik van dergelijke surveillances of software door werkgevers.

Tussen 2018 en 2020 werden 23 ondernemingen onderzocht in het kader van cao nr. 68 betreffende camerabewaking op de arbeidsplaats en cao nr. 81. Bij negen ondernemingen lag het initiatief bij de inspectie. De andere onderzoeken gebeurden op verzoek, waarvan een door de ondernemer zelf. Acht ondernemingen kregen een waarschuwing. Bij vijf ondernemingen werd er geverbaliseerd. Zeven ondernemingen regulariseerden de toestand. Bij drie ondernemingen volstond het verstrekken van inlichtingen en advies. Bij deze onderzoeken waren in totaal 271 werknemers betrokken.

Ik laat de aanbevelingen van de Commissie analyseren om te

logiciels? Le ministre a-t-il connaissance des recommandations européennes en la matière? Comment œuvre-t-il pour le respect de la vie privée des travailleurs?

09.02 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Les employeurs peuvent surveiller les données relatives aux communications électroniques de leurs collaborateurs pour autant qu'ils garantissent le respect de la vie privée et du secret des lettres. Les conditions de cette surveillance sont définies dans la CCT n° 81 du 26 avril 2002 relative à la protection de la vie privée des travailleurs à l'égard du contrôle des données de communication électroniques en réseau. Par ailleurs, la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel est également d'application. Les employeurs sont tenus de respecter la finalité, la proportionnalité et les principes de transparence. La CCT n° 81 énumère également les objectifs pour lesquels ce contrôle est autorisé.

Nous disposons de très peu de chiffres concernant le recours à de tels contrôles ou logiciels par les employeurs. Entre 2018 et 2020, 23 entreprises ont été analysées dans le cadre de la surveillance par caméras sur le lieu de travail et de la CCT n° 81. Pour neuf de ces entreprises, l'initiative émanait

bepalen of er initiatieven moeten worden genomen om het welzijn van de werknemers te waarborgen.

de l'inspection, tandis que les autres analyses ont été effectuées sur demande, dont une sur demande de l'entrepreneur même. Huit entreprises ont reçu un avertissement, cinq ont été verbalisées, sept ont régularisé leur situation et, pour trois autres, une information et un avis ont été suffisants. Au total, ces analyses ont porté sur 271 travailleurs. Je ferai analyser les recommandations de la commission afin de voir s'il y a lieu de prendre des initiatives pour garantir le bien-être des travailleurs.

09.03 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben tevreden dat ik al een eerste zicht heb op een aantal cijfers die naar boven komen. Cao nr. 81 ligt mij na aan het hart. Ik heb er immers zelf mee aan geschreven, vandaar mijn bijzondere interesse. Ik vind de tendens die naar voren komt in dit artikel in *Knack* heel verontrustend. Ik kijk uit naar de analyse van uw diensten en naar de eventuele verdere initiatieven die zullen worden genomen.

Wat ik ook belangrijk vind, en waarop ik al meer dan een jaar aandring, is de collectieve omkadering van telewerk. Het is niet het enige element daarin, maar het bewijst nog eens hoe noodzakelijk die omkadering is. Net in dergelijke afspraken moeten de controle en meting van werk worden opgenomen. Die moeten op een proportionele manier kunnen gebeuren. Ik dring erop aan dat de sociale partners ook daar hun verantwoordelijkheid zouden nemen en de bestaande cao's zouden herbekijken en aanpassen aan de nieuwe evolutie.

09.03 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): La CCT n° 81 me tient à cœur et je trouve cette tendance très inquiétante. J'attends avec impatience l'analyse des services du ministre ainsi que toute autre initiative éventuelle en la matière. De même, il est essentiel de prévoir un encadrement collectif du télétravail, avec un contrôle et un mesurage proportionnels du travail.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.